

زیدان

www.ketab.ir

سرشناسه: هرمل، فردیک
Hermel, Frederic
عنوان و نام پدیدآور: زیدان/ فردیک هرمل؛ ترجمه‌ی ماشاله صفری.
پادداشت: عنوان اصلی: Zidane [۲۰۱۹].
موضوع: زیدان، زین الدین، ۱۹۷۲ - .
Zidane, Zinedine موضوع: قوتیالیست‌ها - فرانسه - سرگزشتماهه
Soccer players - France - Biography
شناسه افزوده: صفری، ماشالله، ۱۳۶۲ - . متوجه
ردۀ بندی کنگره: ۱۴۰۳ م/۹۴۰۷/GV۹۴۲
ردۀ بندی دیوبی: ۱۳۴۰۹۲/V۹۶
شماره کتابشناسی ملی: ۹۵۷۶۸۵۷

زیدان

Zidane

نشر گلگشت

ماشاله صفری

فردریک هرمل

نقل و چاپ نوشه‌ها منوط به اجازه‌ی رسمی انتشار است.
با عرض شرمندگی قیمت‌ها را در سایت گلگشت ببایدید/
این کتاب با کاغذ حمایتی چاپ شده است/

/ویراستار/مهدی زارعی/
صفحه‌آرایی/امیرعباس صفری/
طرح جلد/امیرعباس صفری/
نوبت چاپ/اول ۱۴۰۳/
تیراز/ ۱۰۰۰ جلد/
شابک/ ۹۷۸-۶۲۲-۶۴۸۹-۷۰-۶/

تلفن: ۳۳۹۸۲۸۸۸ {+۹۸۲۱}
۹۲۱۳۹۰۲۲۵۰ {+۹۸}
فکس: ۴۳۸۵۲۹۳۳ {+۹۸۲۱}

goalgasht
goalgasht
goalgasht

خريد اينترنتي:

goalgasht.ir

- فهرست
- ۲/ زیبایی و استحکام
- ۱۳/ مقدمه: زمان مانند جادویی گذشت
- بخش اول: خانواده وینا هندگی
- ۲۳/ ۱- ورونیک، پایه‌ی زندگی او
- ۳۷/ ۴- فرزندان
- ۴۹/ ۳- اسماعیل، مردی با گت و شلوار خاگستری
- ۵۹/ ۴- یزید، گودگی در مارسی
- بخش دوم: هنرمندو جنگجو
- ۷۵/ ۵- فوتیالیستی افسونگر
- ۹۱/ ۶- ۲۰۰۰، ۵ میانه‌ی فصل
- ۱۰۵/ ۷- مردی غمگین منتظره
- ۱۱۹/ ۸- روی نیمکت مردم
- ۱۳۱/ ۹- پیراهن آبی
- بخش سوم: تنها‌ی و خشم
- ۱۴۷/ ۱۰- فقط به خاطر دست نیافتنی بودن
- ۱۵۲/ ۱۱- مردی بودن یعنی تنها بودن
- ۱۵۷/ ۱۲- مرد انفجاری
- بخش چهارم: مرد نهان، مرد آشکار
- ۱۶۱/ ۱۳- ستاره‌ی اقبال الش
- ۱۸۹/ ۱۴- یک اثر هنری
- ۲۰۱/ ۱۵- یول فقط یول است
- ۲۱۱/ ۱۶- کامل‌لا فرانسوی
- ۲۱۹/ ۱۷- آینده یک الگو

زیبایی و استحکام: والترولترونی

(زین الدین زیدان پیشینه‌ی خانوادگی خاص خودش را دارد. او پسر مهاجرانی است که برای یافتن شغل و آینده به فرانسه رفتند؛ دور از وطن، با چمدانهایی کهنه در دست. مانند ایتالیایی‌هایی که کشور جنگ‌زده و فقیر ما را ترک کردند و قدم در هرج و مرج جزیره‌ی ^۱الیس^۲ گذاشتند، مانند آفریقا ای‌هایی که بچه‌هایشان را در آغوش کشیدند و از مدیترانه گذشتند.

«وقتی توی خونه هر کدوم یک تکه گوشت داشتیم جشن می‌گرفتیم.»
پدرش آجرکار بود و تنها آرزویش این که فرزندانش افرادی شایسته شوند. و در خانه‌ی زیدان‌ها این آرزو در سه کلمه خلاصه می‌شد: کار، جدیت، احترام.

۱-Walter Veltroni-نویسنده، فیلمساز و سیاستمدار ایتالیایی

۲-جزیره‌ای در خلیج نیویورک، امریکا

ریشه‌های زیدان، ریشه‌هایی اصیل‌اند، ریشه‌هایی که می‌توان آنها را در طول دوران حرفه‌ای اش یافت. همیشه او را به عنوان یک بازیکن دوست داشتم. یک رهبر ذاتی بود، سرشار از زیبایی و استحکام، دو ویژگی که به ندرت در یک فرد دیده می‌شود، از نظر جسمی یک شماره ۱۰ قدرتمند بود و گامهایی به سبکی پرداشت. بازی را در میانه‌ی میدان می‌چرخاند و شم گلنی یک مهاجم را داشت. هوش سرشارش آشکار بود. در یک بازیکن فوتیال با چنان قدرتی همیشه می‌توانید مرز بین استعداد ناب و خرد، بین زیبایی و عقل را تشخیص دهید. در زندگینامه کارلو آنچلوتی می‌خوانیم: «بلا فاصله فهمیدم که زیدان با دیگران متفاوت است. لمس توبهای او خاص بود و او را در حال انجام ترفندهای خارق العاده دیده بودم. فکر می‌کنم بهترین حرکاتش را در تمرینات انجام می‌داند، زمانی که مجبور نبود با سرسختی حریفان کنار بیاید. ژوزه آلتافینی بزرگ می‌کفت و از این طوری با توب رفتار می‌کند انگار کره را روی نان تست می‌مالد و این چیزی است که مر روز صبح کشف دوباره می‌کنم».

زیزو، پیش از آنکه سرسبزترین مراتع را بگذارد سختی‌های زیادی کشید. او راهی را طی کرد که حداقل در فوتیال مسیری ندارد. بدون اینکه خودش را گم کند، مشهور شد. داستان پرشور فردیک هرمل، روزنامه‌نگار، نویسنده و دوست زیدان، او را همانطور که هست ارائه می‌دهد. زیدان بسیار شبیه به چیزی است که پدرش می‌خواست؛ با شخصیتی پیچیده و مهم. به عنوان یک تماشچی، همیشه این احساس را داشتم که زیدان یک قهرمان حزن‌انگیز است. حزن‌انگیز به این دلیل که سطحی نیست. به نظرم او مردی محجوب بود، نگاهی اندوهناک داشت و به ندرت لبخندی می‌زد که نشان آرامشی واقعی باشد. او به عنوان یک بازیکن، فوران خشمی باورنکردنی داشت. انگار بی‌قراری ناخوشایندی درونش زندگی می‌کرد و گهگاه از وجودش بیرون می‌زد. برخلاف قضاوت موجود در متن کتاب، در اینجا یک حرکت را یادآوری می‌کنم؛ حرکتی که به ماتراتزی مربوط می‌شود، حرکتی خشن‌تر از زشت‌ترین کلمات. کاری که بعيد می‌دانم زیدان امروز انجامش دهد. کسانی که هرگز از

دوست داشتن زیدان و حضور باوقارش در دنیای فوتیال دست برنداشته‌اند، همیشه شیفته‌ی صراحتش بوده‌اند. حتی به عنوان مربی، او زمان‌بندی درستی داشت: چه زمانی ریسک کند، حداکثر مسئولیت را به عنوان یک تازه‌کار پذیرد و چه زمانی، شاید در اوج فصل پیروزی‌ها، توقف کند. در این کتاب آمده است: «هرروز در تمرینات، او سه چیز را می‌طلبد و ارائه می‌دهد: کیفیت، شدت و لذت. سه گانه‌ی مفهومی که خودش را در زمین اینگونه می‌دیدیم، در این تضاد که لذت نوازش توب نباید جای خود را به رقابت محض و صرفاً پیروزی به عنوان هدف بدهد.» زیدان یکبار گفت: «مربی بودن به معنای تنها بودن است.» تنها و در محاصره‌ی فشاری بی‌کران و همیشگی. برای مقاومت در برابر چنین چیزی باید غور، اعتمادبنفس و خرد زیادی داشت. زیدان شماره‌ی ۱۰ بزرگی بود و به تمام افتخارات ممکن رسید. او مربی بزرگی است و تعلم جام‌ها را بدست آورده است. اما او تکبر فاتحان را ندارد. او آموزه‌های خالق پدرش را یاد می‌کند. مهاجری که ارزش‌های مهمی را به یادگار کرده‌است را در کنار «انسان خوبی بودن»، قهرمانی ملی، در تیم کشوری باشد، مأمور امنیتی او را در آغوشش پذیرفت. قصه‌ی زیدان، داستانی باشکوه زمانه‌ی نابکار است.

استعداد، فقط اشتیاق به انجام کاری است.

ژاک بول

کاملاً آگاهم که میدگم عادی ندارم و توسط چیزی در آن بالا محافظت
می‌شوم.
زین الدین زیدان

مقدمه: زمان مانند جادویی گذشت

ماه جولای مانند همیشه بود و هوای مادرید بسیار کرم. در پارکینگ زمین تمرین قدیمی رئال، با هر قدم گردوخاک از زیر کفشهایم بلند می‌شد. بی‌حوصله بودم و معمولاً در این شرایط عادت داشتم با کشیدن حلقه‌هایی روی خاک بانوک کفش پای راستم زمان را بگذرانم. چند کلمه‌ای با همکاران اسپانیایی ام ردوبدل کردم و نگاهی به در رختکن انداختم و امیدوار بودم که زودتر باز شود تا فردی که برای برای دیدنش آمده بودم از آن خارج شود. فردی که تنها دلیل انتظار پراسترسم بود.

در تابستان سال ۲۰۰۱، با بازگشت بازیکنان سفیدپوش، بازیکن تازهوارد توجه و هیجان بی‌سابقه‌ای را برانگیخته بود. چند روز قبل زین الدین زیدان با پرواز تورین به زمین نشست و با مشهورترین و بزرگترین تیم فوتبال سیاره‌ی

زمین قراردادی چهارساله امضا کرده بود. زیزوی تمام فرانسوی‌ها، که در ۱۲ جولای ۱۹۹۸ با زدن دو گل در فینال جام جهانی، فریاد شادی مرا به هوا بلند کرده بود، به تازگی در شهر من فرود آمده و به شکل شگفت‌انگیزی از همان لحظه تمام وجود مرا تحت تاثیرقرار داده بود. در عرض چند ساعت من از یک خبرنگار عمومی به یک روزنامه‌نگار ورزشی تبدیل شدم. دیگر درباره‌ی سیاست اسپانیا، توریست‌های ETA، تحریم محصولات فرانسوی و فرزندان مخفی خولیو ایگل‌سیاس نمی‌نوشتیم، بلکه به طور روزانه به دنبال بت کشور مادری ام بودم.

با وجود ناتوانی وجودی من در انجام هر نوع ورزشی به شکلی آبرومند، همیشه عاشق فوتبال بوده‌ام. در نوجوانی کمی تنیس روی میز بازی می‌کردم، اما همیشه از فعالیت‌های مورد علاقه‌ی هم‌تیمی‌ها یعنی که چسباندن توپ به تور بدون استفاده از دست ^{بود} خودداری می‌کردم. با گوش دادن به گزارش رادیویی مسابقات تیم محبوبم ریسیسنس کاب لانس^۱ به فوتبال علاقه‌مند شدم و در ۸ جولای ۱۹۸۲ تلخی آن را چشیدم. آن شنبه در صفحه‌ی سیاه و سفید تلویزیون خانه‌ی مان، شاهد بی‌رحمانه‌ترین و ^{خوبین} شکست فرانسه بودم. آن شکست در ورزشگاه سانچز پیزخوان شهر سویل در مقابل جمهوری فدرال آلمان، حمله‌ی هارولد شوماخر به پاتریک باتیستون و پنالتی‌های از دست رفته‌ی دیدیه سیکس^۲ و ماکسیم بوسیس^۳. دوازده ساله بودم و ۱۶ سال بعد مانند بسیاری از فرانسوی‌ها، به لطف پسری از مارسی با دو حرف اول نام خاصش بر این زخم غلبه می‌کردم. ZZ شرم را از بین برد و غرور و شادی را به کل ملت بازگرداند.

این شخصیت، که از قبل وارد تاریخ شده بود، کسی بود که خودم را برای ملاقاتش آماده می‌کردم، کسی که هر روز به دنبال شکارش بودم و تبدیل به موضوع نوشتمن می‌شد. و اگرچه حتی نمی‌توانم دو روپایی پشت هم بزنم، اما به خودم اطمینان دادم که نیازی نیست یک سرآشپز عالی باشید تا بفهمید

سوپ زیادی شور است یا نه.

مانند عاشقی دست و پا چلفتی که سعی می‌کند به دختر رویاهایش نزدیک شود، جملاتم را با دقت نوشتن یک غزل، آماده می‌کرم. می‌خواستم ظاهری جدی و با اعتماد بنفس داشته باشم.

باید ابتدا به نماد جمهوری فرانسه در قلمروی خودم، در مادرید خودم، خوش آمد می‌گفتم. وقتی ظاهر شد من عمیقاً در افکار خودم بودم. وقتی بود. اولین لحظه‌ی داستانی که هیچ چیزش مشخص نبود. نزدیک شدم و دستم را به سمتش دراز کردم، آن را گرفت و به آرامی فشرد.

«صبح بخیر زین الدین، من فردیک هرمل هستم، خبرنگار اکیپ مادرید و رادیو مونت کارلو. فکر می‌کنم از این به بعد یکدیگر را بیشتر خواهیم دید.» «آره، من هم فکر می‌کنم فرصت‌های زیادی برای ملاقات و صحبت خواهیم داشت...»

با همان لبخند بدون تردیدش، با آگاهی از اهمیت رابطه‌ای حرفه‌ای که بوجود آمده بود جواب مداد. من به تازگی نقش روزنامه‌نگار معتبری را بر عهده گرفته بودم که گام به کام آورد. احوال و مشکلات و ناامیدی‌هایش را بازگو می‌کرد.

كلمات ژاک برتین کاملاً همه چیز را بیان می‌نمایند: زمان مانند جادویی گذشت. و ۱۸ سال پس از اولین ملاقات‌مان، هنوز اینجا هستیم. هر دویمان، موهایمان که همان زمان هم شکننده بودند، اکنون سرمان را رها کرده‌اند و چند چیز و چروک در اطراف چشم‌ها ایجاد شده است. من دو کیلو اضافه کرده‌ام. اما او تکان نخوردده است. او چهار فرزند دارد و من فقط برادرزاده‌ای در شمال. او همیشه در فوتیال است. من هم همین‌طور. هنوز هم دوستش دارم. باور دارم او هم دوستم دارد. ۱۸ سال به آن دست‌دادن نامطمئن در یک روز دل‌انگیز در پایتخت اسپانیا اضافه شده است.

رابطه‌ی ما بالغ شد، رشد کرد و حالا می‌توانیم هر کاری که می‌خواهیم انجام دهیم. این تولدی است که احساس می‌کنم مجبورم با چیزی که

بیشترین احترام را برایش قائلم و بهتر از هر چیزی می‌شناسمش آن را جشن بگیرم؛ کاغذ و جوهر، معمولاً در طول این سالها، پیشنهاد کتاب یا مستندی دریافت کرده‌ام که قلقلکم داده‌اند. در سال ۲۰۰۶، بعد از «کله‌ی» معروف در فینال مقابل ایتالیا، انگلیسی‌ها سفارش نوشتن داستان آشغالی را دادند. اما من همیشه امتناع می‌کرم. از روی صداقت، از روی فروتنی و گاهی حتی از روی تبلی. اما بعد، آرامش میانسالی، بلوغ خاطرات و خارشی در دست راستم برای نوشتن بوجود آمد. در ۱۳ می ۲۰۱۸، هنگامی که پس از دو سال و نیم قهرمانی و ۹ جام، زیزوی سرمربی تصمیم گرفت رئال مادرید را ترک کند تا دنبال داستان دیگری برود، چیزی در وجودم تکان خورد. احساس می‌کرم آخرین سوالم به عنوان یک خبرنگار را از او پرسیده بودم و اطمینان داشتم دیگر او را در فرماندهی تیم مورد علاقه‌ام نخواهم دید. آیا زمان آن رسیده بود که حروف را برای نوشتن کلمات کلمات را برای ساختن جملات، جملات را برای تشکیل فصل‌ها و فصل‌ها را برای کتابی دیگر کنار هم قرار دهم؟ کتابی درباره‌ی زیدان، کتاب من درباره‌ی کسی نباشد، تنها همراهش بوده‌ام. این هیجان به میل، میل به تصور و تصور به اعتراف نمی‌باشد.

«زیزو، می‌خوام بدونی که قصد دارم بیوگرافیت رو بنویسم».

شبی در نوامبر ۲۰۱۸، در تراس کافه‌ای در منطقه‌ی کاندنه د اوگاز مادرید، قهرمان کتابم را از قصدم آگاه کردم. اجازه‌ی او را نمی‌خواستم، فقط رضایتش را می‌خواستم که بلاfacile و بدون هیچ شرطی آن را به من داد.

او مطمئناً مشهورترین فرانسوی جهان است، اما چه کسی واقعاً زیزو را می‌شناسد؟ مردی که بصیرت را پرورش می‌دهد، انسان بالغی که از خانواده‌اش نگهداری و حفاظت می‌کند، ستاره‌ای که در یک زندگی غیرعادی و سرنوشتی استثنایی، معمولی باقی مانده است. این داستان زندگی اوست که می‌خواهم آن را از طریق داستان کوچک ما از هجده سال برخورد روزانه بگویم، هجده سالی که به من این امکان را داد که عمق و شکوه او، قدرت و ضعف‌هایش، پیروزی‌ها و ترس‌هایش، علاقه‌هایش، هوس‌ها و وسوسه‌هایش را درک کنم.

حافظه‌ی خود و عزیزانش را جستجو کردم، افرادی که در مرکز زندگی زیدان بودند و موافقت کردند با اطمینان و آزادی با من صحبت کنند. بعضی از آنها که هرگز از سایه بیرون نیامده و خاطرات خود را با هیچکس به اشتراک نگذاشته بودند به من کمک کردند تا داستان یک زندگی غیرمعمول را بازسازی کنم. از رابطه با والدینش، خانواده‌ی بزرگش، هم‌تیمی‌ها و دوستانش، از تمرینات و دوران حرفه‌ای خیره‌کننده‌اش تا سه قهرمانی باورنکردنی پیاپی در لیگ قهرمانان در راس رئال مادرید، جدایی ناگهانی و بازگشت دور از انتظارش، پیوند قوی با چهار فرزندش، داستان عاشقانه‌ی همسرش ورونیک، فتح اولین ستاره‌ی قهرمانی جهان و حرکت دیوانه‌وارش مقابل مارکو ماتراتزی. از خشونت و سخاوت بی‌اندازه‌اش، زندگی روزمره‌اش در پایتخت اسپانیا، عذاب‌های جدیدش در شغل مربیگری، رابطه‌اش با پول تا تنها‌ی خودخواسته‌اش. می‌خواستم با احترام، ظرافت و دقت تمام جنبه‌ها و قسمت‌های وجود افسانه‌ای او را بیان کنم. علاوه بر رویدادها و اتفاقات متعدد، هنوز جزئیات کوچک و بزرگی وجود دارند که منتشر نشده و ناشناخته هستند.

همچنین در مورد لحظات پیش‌ده و پرتنش، روح لطیف و نزاع‌های خشن هم گفته‌ام. آنچه در این صفحات آمده، تنما ارائه می‌دهم، یک بیوگرافی امپرسیونیستی است، جایی که «من»، «او» را ملاقات می‌کند، جایی که نیک‌خواهی از خودشیفتگی دور می‌شود و حقیقت شکل می‌گیرد. هیچ «گفته می‌شود»‌ی پیدا نمی‌کنید، فقط «او می‌گوید» و «آنها می‌گویند». به عنوان ناظری مستقیم و ممتاز، پروتاگونیستی لحظه‌ای، شاهد اما نه یک پاپاراتزی، با قلم مویی ظریف پرته‌ی یکی از بت‌های هموطنانم را نقاشی کرده‌ام که دوستان اسپانیاییم مایل به طبیعی‌سازی او هستند. زندگی می‌خواست که در آن روز پربرکت جولانی ۲۰۰۱ مسیر ما به یکدیگر برسد. و من آن را با تمام پیامدهای جسمی و روحی قدرتمند و خشن و در عین حال مسحور کننده پذیرفتم.

مونتی درباره‌ی داستان سابق‌اش با این دولا بویتی می‌نویسد «چون آنکه

او بود، من بودم». داستان ما، داستان قهرمان یک رمان و ستون نویس روزنامه است و کلماتی که در میکروفون تف می‌کند. این مرد شایسته‌ی این است که جهان بداند چه در قلب و مغزش دارد. اگر در اعماق وجودم به طور قطع مقاعد نشده بودم که این بازیکن، این نماد و این الگو فردی شایسته است، هرگز این ماهها از عمرم را برای نگارش این کتاب فدا نمی‌کرم.

اجازه می‌دهم قضاوت کنید. با این بیوگرافی فقط می‌خواهم سرنوشت زین‌الدین یزید زیدان، پسر اسماعیل و مالیکا، متولد مارسی، جمهوری فرانسه در ۲۳ ژوئن ۱۹۷۲ را تعریف کنم.